

ЗАТВЕРДЖУЮ

Міністр юстиції України

_____ **Денис МАЛЮСЬКА**

**Пріоритети діяльності Державної архівної служби України
на 2021 рік**

Пріоритети діяльності Державної архівної служби України спрямовані на задоволення інформаційних потреб громадянського суспільства, створення комфортних умов для використання досвіду, накопиченого минулими поколіннями. Реалізація інтересів громадськості вимагає інноваційного розвитку національної архівної сфери в нових економічних і соціальних умовах, а саме:

підвищення якості і конкурентоспроможності архівної галузі, поширення позитивного іміджу архівних установ, прискорення інтеграції України у міжнародний культурний простір;

розширення доступу кожному до історичної і культурної спадщини українського народу та джерел інформації про себе і свою родину шляхом використання технологій нового покоління;

забезпечення ефективного функціонування та розвитку державної системи страхового фонду документації з метою реалізації національних інтересів України у сфері національної безпеки, оборони та економіки в умовах ризиків і загроз, які виникли внаслідок російської гібридної агресії проти України, світовою економічною кризи.

Діяльність Державної архівної служби України у 2021 році буде здійснюватися відповідно до наступного.

Бачення

Архівна галузь – сучасна, дієва соціально-інформаційна галузь. Добре керовані та доступні архіви сприяють реалізації права людини на інформацію, зміцненню демократичних стандартів розвитку держави і суспільства, є елементом безперервності та стабільності у світі постійних і швидких змін. Архіви є складовою національної культурної спадщини та колективної пам'яті.

Ефективна, дієва система страхового фонду документації (далі – СФД), призначена для зберігання та забезпечення користувачів документами СФД, необхідних для потреб оборони України, поставлення на виробництво, експлуатацію та ремонт продукції оборонного, мобілізаційного і господарського призначення, для проведення будівельних (відбудовчих) робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій та в особливий період.

Місія

Реалізація державної політики у сфері архівної справи, діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації, спрямованої на накопичення, збереження та просування національних архівних інформаційних ресурсів, стимулювання до них суспільного інтересу, а також підвищення ефективності управління та доступу до архівної інформації, забезпечення законних інтересів громадян, сприяння культурному, соціальному та економічному розвитку України.

Цінності

Людиноцентризм.

Робота на результат.

Прозорість, відкритість і підзвітність.

Системність і послідовність.

Адаптивність та гнучкість.

Взаємодія та довіра.

Пріоритет 1.

Забезпечення безперешкодного доступу до архівних інформаційних ресурсів, підвищення якості архівних послуг відповідно до динаміки розвитку цифрового середовища та потреб користувачів

Суть підходу:

відкритий доступ до інформації та задоволення інформаційних потреб людей є одним із вирішальних факторів в оцінюванні ними якості свого життя. Створення нових та модернізація наявних архівних послуг відповідно до міжнародних та національних стандартів якості відповідатиме очікуванням сьогоденішнього користувача, сприятиме підтримці позитивного іміджу архівів.

Основні завдання:

запровадження клієнтоорієнтованого підходу в обслуговуванні користувачів і єдиної перепустки користувача архіву;

започаткування електронного реєстру існуючих архівних інформаційних ресурсів на офіційному вебпорталі Державної архівної служби України;

продовження реалізації архівно-пошукового проєкту «Український мартиролог ХХ ст.», що забезпечуватиме онлайн-доступ до інформації про жертв політичних репресій, та стане інтегруючою платформою для всіх проєктів відповідної спрямованості;

забезпечення максимального поширення, у т.ч. актуального англomовного, контенту про інформаційні ресурси архівних установ України та їх діяльність на вебсайтах та у соціальних мережах з метою посилення присутності архівів в інформаційному просторі, збільшення кількості користувачів та розширення тематики їх звернень;

підготовка та публікація збірок документів Національного архівного фонду, організація архівними установами тематичних виставок, нарощення присутності архівних установ в медіапросторі напередодні важливих подій в житті країни, знаменних дат і ювілеїв, просування та актуалізації архівних інформаційних ресурсів на національному і регіональному рівнях задля підвищення інтересу та формування у користувачів нового попиту на архівну інформацію.

Очікувані результати:

відповідність архівних послуг кращим міжнародним практикам та викликам сучасності завдяки спрощенню та удосконалення процедури доступу до архівних інформаційних ресурсів;

удосконалено інформаційну роботу з популяризації діяльності архівних установ, розширення доступу до архівних документів, задоволення потреб суспільства в ретроспективній архівній інформації;

організовано роботу державних архівів з проведення комунікативних заходів, спрямованих на підвищення інтересу громадян до історії України, традицій і цінностей українського народу;

підвищено обізнаність громадян про архівні інформаційні ресурси та діяльність архівних установ, посилено вплив архівів: тепер користувачі отримують не тільки, що їм потрібно, а можуть знайти те, чого й не очікували;

розширено присутність архівних установ України в інформаційному просторі, зокрема міжнародному

індикатори виконання: збільшення звернень користувачів до архівів на 20 відсотків; збільшення кількості запитів до інформаційних документів Національного архівного фонду в режимі онлайн на 15 відсотків, збільшення рівня задоволеності клієнтів (споживачів архівних інформаційних ресурсів) на 10 відсотків.

Пріоритет 2.

Якісне і комплексне формування Національного архівного фонду. Розбудова мережі архівних установ в умовах адміністративно-територіальної реформи

Суть підходу:

забезпечення якісного та комплексного формування Національного архівного фонду, у т. ч. електронними інформаційними ресурсами, обумовлене необхідністю подолання протиріч між стрімкими темпами зростання документопотоків та недостатнім їх відображенням у типово-видовій та тематичній структурі НАФ; розвитком електронного сегмента та відсутністю форм його адаптації архівною практикою; зростаючими вимогами користувачів до повноти і рівня якості інформаційного обслуговування та незадовільним станом поповнення архівних фондів.

Основні завдання:

забезпечення приймання на постійне зберігання документів, що зберігаються в архівних підрозділах юридичних осіб понад встановлені законодавством строки;

розширення тематико-видової структури НАФ за рахунок електронних інформаційних ресурсів та документів, створених шляхом ініціативного документування подій сьогодення (наприклад, про спалах, перебіг, боротьбу з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19);

посилення контролю за науково-технічним опрацюванням документів НАФ, із кадрових питань (особового складу) з метою запобігання втрати документів та прискоренню переходу на електронний документообіг;

організація проведення якісної експертизи цінності документів юридичних осіб із метою дотримання вимог щодо описування документів Національного архівного фонду за встановлені законодавством роки;

розроблення нових та внесення змін до існуючих законодавчих і нормативно-правових актів у сфері архівної справи та діловодства в частині формування Національного архівного фонду, приймання-передавання електронних документів Національного архівного фонду на постійне зберігання, а також розбудови мережі архівних установ в умовах адміністративно-територіальної реформи;

організація підвищення кваліфікації працівників державних архівів України з питань формування Національного архівного фонду.

Очікувані результати:

зменшено кількість документів, що зберігаються в архівних підрозділах – джерелах комплектування Національного архівного фонду понад встановлені законодавством строки;

збільшено обсяги описування документів державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності, громадськими формуваннями, релігійними організаціями – джерелами формування Національного архівного фонду, що сприяє переходу на електронний документообіг

індикатор виконання: частку документів, що зберігаються в архівних підрозділах – джерелах комплектування Національного архівного фонду понад встановлені законодавством строки зменшено на 75 тис. одиниць зберігання;

удосконалено процедури оцінки та відбору електронних інформаційних ресурсів, а також документів, створених шляхом ініціативного документування подій сьогодення

індикатор виконання: кількість переглянутих та оновлених списків джерел комплектування архівних установ 272;

розроблено нормативно-правові акти щодо підготовки державних архівів до прийняття електронних документів для постійного зберігання; розроблено концепцію нового Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання

документів; сприяння створенню галузевих (відомчих) переліків видів документів з нормативно встановленими строками їх зберігання

індикатори виконання: 2 нормативно-правових акти щодо підготовки державних архівів до прийняття електронних документів для довготривалого зберігання;

концепція нового Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів; сприяння створенню галузевих (відомчих) переліків видів документів з нормативно встановленими строками їх зберігання;

підвищено рівень компетентності архівних працівників з питань формування Національного архівного фонду

індикатор виконання: частка архівних працівників, що підвищили рівень компетентності складає 50 відсотків від загальної кількості тих, діяльність яких пов'язана зі сферою формування Національного архівного фонду.

Пріоритет 3.

Збереженість Національного архівного фонду як складової світової культурної спадщини та інформаційних ресурсів суспільства для задоволення потреб та очікувань суспільства і держави

Суть підходу:

забезпечення гарантованого збереження документів Національного архівного фонду вимагає створення та підтримання оптимальних режимів зберігання, а також контролю за наявністю, станом та рухом документів в умовах зростання попиту на інформацію архівних документів.

Основні завдання:

аналіз виконання плану заходів Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2020-2024 роки, затвердженої наказом Укрдержархіву від 13.11.2019 № 103;

проведення аудиту матеріально-технічної бази державних архівних установ з метою виявлення ступеню її спроможності забезпечувати збереженість документів Національного архівного фонду та надання архівних послуг відповідно потребам користувачів;

розроблення проєкту наказу Міністерства юстиції України щодо порядку відвідування державних архівних установ;

організація та проведення стажування реставраторів державних архівів України на базі Державного центру збереження документів Національного архівного фонду.

Очікувані результати:

отримання статистичних даних щодо наявності та стану збереження документів Національного архівного фонду для прийняття відповідних управлінських рішень

індикатор виконання: кількість документів, які пройшли перевірку наявності та стану відповідно до Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2020-2024 збільшено на 1 млн одиниць зберігання;

визначено ступінь спроможності матеріально-технічної бази архівних установ забезпечувати збереженість документів Національного архівного фонду

індикатор виконання: 100 % анкетування центральних, обласних, м. Києва державних архівів;

поліпшено доступ до приміщень архіву у межах системи безпеки державних архівів та захисту архівних документів під час їх зберігання та користування ними

індикатор виконання: підготовлено проєкт наказу Міністерства юстиції України щодо порядку відвідування державних архівних установ;

реставраторами державних архівів набуто практичних навичок з консерваційно-реставраційного оброблення та брошурувально-палітурного оброблення документів із паперовою основою, створення страхового фонду на документи Національного архівного фонду

індикатор виконання: збільшено укомплектованість вакантних посад реставраторів на 30 відсотків.

Пріоритет 4.

Забезпечення сталого розвитку та підтримка потенціалу державної системи страхового фонду документації

Суть підходу:

стимулювання розвитку та підтримка потенціалу страхового фонду документації спрямовані на забезпечення надійного зберігання і задоволення потреб юридичних осіб – користувачів страхового фонду документації, які працюють у сферах національної безпеки, оборони та економіки.

Основні завдання:

забезпечення сталого розвитку державної системи страхового фонду документації України;

удосконалення нормативно-правової бази з метою організації технічного регулювання у сфері страхового фонду документації та формування страхового фонду документації на виробництво озброєння і військової техніки, на продукцію оборонного та мобілізаційного призначення;

вирішення питання щодо визначення місць розташування баз зберігання страхового фонду документації та пункту управління;

сприяння реалізації передачі повноважень підрозділам органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади щодо проведення перевірок суб'єктів господарювання із незначним та середнім ступенем ризику;

модернізація матеріально-технічної бази спеціальних установ страхового фонду документації.

Очікувані результати:

розроблено концепцію розвитку державної системи страхового фонду документації України

індикатор виконання: підготовлено проєкт концепції розвитку державної системи страхового фонду документації України;

розроблено нормативно-правові акти щодо технічного регулювання сфери страхового фонду документації та формування страхового фонду документації на виробництво озброєння і військової техніки, на продукцію оборонного та мобілізаційного призначення

індикатор виконання: підготовлено 2 відповідних проєкти нормативно-правових актів;

підготовлено пропозиції щодо місць розташування баз зберігання страхового фонду документації та пункту управління

індикатор виконання: визначено місця розташування баз зберігання страхового фонду документації та пункту управління;

розроблено проєкт нормативно-правового акту, спрямованого на реалізацію передачі повноважень підрозділам органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади щодо проведення перевірок суб'єктів господарювання із незначним та середнім ступенем ризику

індикатор виконання: подано до Мін'юсту проєкт нормативно-правового акту, спрямованого на реалізацію передачі повноважень підрозділам органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади щодо проведення перевірок суб'єктів господарювання із незначним та середнім ступенем ризику у шестимісячний термін після прийняття відповідного законодавчого акту;

придбання нового обладнання для виготовлення та оцифрування документів страхового фонду документації (за умови належного фінансування)

індикатори виконання: виготовлено та закладено на зберігання документи страхового фонду документації на вироби та об'єкти мобілізаційного та оборонного призначення у обсязі 260 тис. аркушів формату А4;

виготовлено копій документів страхового фонду документації обсягом – 50 тис. аркушів формату А4.

Пріоритет 5

Цифровізація архівної справи та державної системи страхового фонду документації – забезпечення інформаційних потреб суспільства та підвищення якості і конкурентоспроможності галузі

Суть підходу:

потреба прискорення адаптації архівної практики та страхового фонду документації до «цифрової економіки» та «цифрового» суспільства.

Основні завдання:

удосконалення відомчої інформаційно-телекомунікаційної системи;
сприяння забезпеченню архівних установ обладнанням для оцифрування архівних документів, створення цифрових фондів користування документами та надійних умов зберігання документів на електронних носіях;
удосконалення заходів з оцифрування архівних інформаційних ресурсів;
запровадження інформаційно-пошукової системи, яка надаватиме доступ до інформації про архівні інформаційні ресурси і працюватиме в онлайн режимі 24/7.

Очікувані результати:

функціонування документообігу в Укрдержархіві в електронній формі
індикатор виконання: запроваджено систему електронного документообігу;

придбання нового обладнання з оцифрування архівних інформаційних ресурсів (за умови належного фінансування)

індикатор виконання: збільшення фонду користування на документи Національного архівного фонду до 125 тис. одиниць зберігання;

розроблення Програми оцифрування архівних інформаційних ресурсів центральних державних архівів

індикатор виконання: підготовлено проєкт Програми оцифрування архівних інформаційних ресурсів центральних державних архівів;

запровадження механізмів ефективного та зручного доступу до архівних інформаційних ресурсів

індикатор виконання: розроблено технічне завдання для бази даних «Український мартиролог ХХ ст.»; розроблено технічне завдання для системи Архівні Фонди України.

**Голова Державної
архівної служби України**

Анатолій ХРОМОВ